

PĚCHOTNÍ ROZHLEDY

ROČNÍK III.

Redaktor: Podplukovník Bohumil Boček.

ČÍSLO 10.

G. F. M.:

Noční útok.

Moto: „Co se mne týká, v noci bych nikdy neútočil, neboť noční temnota má v zápětí všecken neporádek.“

Bedřich Veliký.

„Noční útok se neřídí, ale připravuje.“

Gen. Maillard.

Tím jsou tlumočeny některé názory na noční útok.

Naše dosavadní předpisy P-I-1 a G-V odpovídají na otázku nutnosti a užitečnosti nočních útoků takto:

G-V v čl. 480. Účelem nočních operací jest....

2. odstavec: „provést útok, který má buď doplniti úspěch dosažený ve dne, nebo připravit — dobytím vhodné výchozí základny nebo míst vhodných pro střelbu a pozorování — akci, která se rozvine nazítří ráno nebo během dne, nebo který má využití zjištěné chyby nepřítele, jenž se špatně brání.

3. odstavec: provést výpady do nepřátelských pozic, a to buď s obsazením terénu nebo bez něho; těmito výpady chceme se přesvědčiti, zdali je zachován dotyk s nepřítelem, nebo jej znova udržovati, zajmouti nepřítele nebo provést bořivé práce.“*)

P-I-1 v čl. 776 se vyslovuje obdobně s G-V.

Dále pak G-V v čl. 479 říká, že „operace podniknuté v noci postihují nepřítele hlavně překvapením, které mu způsobují. Tímto překvapením lze dosáhnouti — je-li velitel odhodlán a vojsko v nočních akcích dobře vycvičeno — s malými poměrně prostředky důležitých výsledků. V noci nerozhoduje o úspěch ani počet ani převaha materiálních prostředků, nýbrž včasnost a vhodnost učiněných opatření, spolu s morální hodnotou vykonavatelů.“

Výklad těchto článků připouští útok rozměrů větších a menších.

G-V současně naznačuje, čeho je k úspěšnému provádění nočních útoků nutně potřeby:

1. překvapiti protivníka,
 2. míti odhodlané velitele,
 3. vojska v nočních akcích dobře vycvičená (provedení),
 4. učiniti určitá opatření předem včasné a vhodné (příprava útoku)
- a konečně

5. vojska morálně na výši.

Úspěch nočního útoku závisí tedy:

- A. na dobré jakosti útočných vojsk,
- B. na způsobu přípravy a
- C. na způsobu provedení.

* Viz Vojenské rozhledy roč. XI, kpt. Theodor Kaisler: Výpady.

A. Dobrá jakost vojsk předpokládá:

- a) vysokou morálku mužstva,
- b) výcvik a otužilost vojska v nočních operacích a
- c) svěžest a neopotrebovanost útočících jednotek.

a) Morální síly je potřebí ke každé operaci, tím spíše k noční operaci, která vyžaduje nejen plného ovládnutí útočných jednotek, ale i silné vůle a silných nervů každého jednotlivce.

Jakmile davový pud a pud sebezachování přemůže duševní síly vojáků, je každá noční operace beznadějná, kdežto hrstka odvážných a směšlých vojáků může mít i proti silnějšímu protivníkovi veliký úspěch.

Tak je tomu zvláště po porážce, po velkém tělesném namáhání anebo po silné palbě.

Z válečných zkušeností víme, že neukázněný voják — tedy morálně méně cenný — najde spoustu důvodů, aby se boji v noci vyhnul. Nejčastěji se vymlouvá, že zabloudil a po nočních bojích takřka pravidelně bylo možno pozorovati, že jednotka zdánlivě utrpěla veliké ztráty, ale během dne domněle mrtví oživovali jako zázrakem.

Tyto zkušenosti nejlépe dokazují, že jen jednotka ukázněná si může dovolit noční boj.

Sebedůvěra a cit povinnosti jsou především morální nositelé boje a jen ony jej rozhodují.

b) Ze zkušenosti je známo, že noc ztěžuje útočníkovi využití palebných zdrojů, řízení boje, spojení, udržování pořádku atd., a proto noční útok mohou podniknouti jen ta vojska, která podobné obtíže znají a umějí jim čeliti. To mohou býti jen vojska v nočních operacích dobře vycvičená.

Vždyť již po první srážce s nepřítelem se jednotky smísí navzájem. Uspořádání a obnovení pořádku vyžaduje mnoho času a nejde již tak lehce.

To jsou vážné důvody, které nás nutí pěstovati noční akce systematicky a otužovati v nich vojska jak v míru, tak ve válce.

Polní řád G-V v citovaném již čl. 479 to také vyžaduje, neboť dává úspěch v nočních útocích jen vojskům v nočních akcích dobře vycvičeným.

c) Noční boj vyžaduje od vojína velkého fyzického i morálního vyčerpání. Proto jen svěží a odpočínutá vojska mohou dáti fyzické maximum při překonávání nočních obtíží. Z toho důvodu je výhodné, vojsko před noční akcí nechat odpočinouti a k ní použití zásadně vojsk svěžích a odpočínutých.

B. Způsob přípravy nočního útoku.

Obtíže vedení vojska a jeho mnohdy kolísavá morálka vyžaduje, aby každá noční operace byla připravena předem, aby bylo zamezeno všechno možné rozmyšlení, váhání a přizpůsobování vydaných rozkazů během provádění. Noční útok nedovoluje improvizací, a proto všechno v něm záleží stejně na přípravě do detailu jako na způsobu provedení.

Příprava útoku patří velitelům a je to vlastně jejich nejvážnější činnost při útoku. Za útoku nemohou již tak snadno zasáhnouti. Proto nesmí nic ponechat náhodě, co je možné jen trochu předvídati. Vše je obsaženo v jediném slově „příprava“. P-I-1, čl. 777 ji také zdůrazňuje

slovy: „..... velitel může jenom účinně působiti na přípravu nočního útoku“ a G-V článkem 481: „Péče věnovaná této přípravě a zvláště znalost terénu u všech příslušných velitelů je při noční operaci základní složkou úspěchu ještě více než při operacích ve dne“.

Náš předpis mluví v tom případě velmi jasně.

Vždyť při dobře zařízené obraně s dostatečným počtem těžkých kulometů ve dne zaměřených a s použitím umělého osvětlení nemá noční útok takřka nijakých výhod před útokem denním. Pás palebné přehrady položený nejméně do 300—400 m před zákopy bude v tomto případě velmi účinně postřelován i v sebe temnější noci. Jak zkušenosti v poslední válce ukázaly, bude průchod palebnou přehradou velmi těžký. Zeslabiti v noci palebnou přehradu obráncovu palebnými prostředky útočnickovými je mnohem nesnadnější než za dne.

Z toho vyplývá, že čelní noční útok můžeme podniknouti buď po velmi vydatné dělostřelecké přípravě, která by rozbila palebný systém obráncův, anebo po zjištění nepostřelovaných úseků obránce těžkými kulomety, které vznikly neúčelně sestaveným rozvrhem palby nebo z přílišného pocitu bezpečnosti obránce, ze špatného zajištění, ze špatného morálního stavu nebo konečně vlivem příliš široké fronty obráncovy a terénních poměrů, které znemožňují dobrou organizaci palebné přehrady.

Snaha o dosažení překvapení nás vede k tomu, abychom všechny přípravy pečlivě kryli a chovali v největší tajnosti. Nepozornost a nedbalost v tomto smyslu může zničit celý útok. Dostí je, postřehne-li obránce přípravu nastávajícího nočního útoku, neboť již tím je vyhlídka na jeho úspěch zmenšena, ne-li znemožněna.

Překvapení lze v noci uskutečniti (P-I-1, čl. 777). Přibližování a umístění vojsk ve východisku můžeme provést bez přepjatého strachu, že nepřítel bude jím upozorněn. To je zřejmé. Přece však musí býti učiněna v okamžiku umístění jednotek do výchozí základny jistá opatření, o nichž bude zmínka dále.

Aby byl nepřítel demonstračním podnikem na jiném místě klamán, nelze dosti dobře doporučiti, protože takový podnik může mít za následek zvýšení jeho pozornosti na celé frontě.

Provádějícím má se jen ústně, jako nejdůvěrnější věc, oznámiti to, čeho je třeba k přípravě útoku a rozkaz vydati až před samým útokem.

Jak těžké následky může mít nepozornost v zachování tajemství nočního útoku, dokazuje tento případ:

Před německým útokem v Champagni 15. srpna 1918 provedli Francouzi přepad, aby zajali několik nepřátel; přepad se podařil a Francouzi našli u jednoho německého poddůstojníka operační rozkaz pro nastávající noční útok. V rozkaze byla přesně uvedena veškerá data útoku. Proto mohli Francouzi půl hodiny před začátkem německého útoku zahájit dělovou palbu protipřípravnou právě v okamžiku, kdy Němci, namáčkáni v zákopech ve východisku, očekávali hodinu k vyrazení útoku. Je přirozené, že Němci nemohli již akci provést, nehledě k ohromným ztrátám.

Tento příklad nás nutí, abychom utajili noční útok co možno nejdéle i před vlastními jednotkami.

Co tedy obsahuje příprava nočního útoku? P-I-1, čl. 778.

1. Průzkum útočných cílů,
2. sestavení plánu a rozkazu k útoku a
3. postavení jednotek před útočný cíl.

1. Průzkum útočných cílů:

1. Předběžný průzkum vybraných útočných cílů a směrů postupu má v nočním útoku velký význam. Vždyť udržeti směr postupu je velmi obtížné, jestliže se provádějí předběžným průzkumem neseznámil s útočnými cíli a směry. Musí nazpaměť znáti terén, v němž bude útočeno a všechny markantní body v něm, aby se pohyboval s jistotou k vytčenému cíli.

2. Veškerý průzkum je nutno prováděti nepozorovaně pod ochranou terénních krytů ať přírodních anebo umělých.

3. Jest dvojí:

a) velitelů nařizujících noční útok a jejich štábů k definitivnímu výběru útočných cílů a směrů,

b) velitelů provádějících noční útok.

Chci se zmíniti jen o druhém průzkumu, protože první se provádí obdobně. Jde o průzkum podrobný. Ten se provádí ve dne i v noci, neboť denní průzkum jednotlivých cílů je nutno přezkoušeti nočním průzkumem, jejich denní vzhled srovnati s nočním a tak dostati o nich jasnou představu. Je velmi výhodné denní a noční obhlídkou seznámiti se s nepřátelským postavením, překážkami, na které možno cestou narazit, seznati nepřátelskou sestavu, sílu, stupeň zajištění a bělosti nepřítel.

Zvláště důležité je vypožorovati postřelované a nepostřelované prostory v jeho palebné přehradě, jak jsem již dříve uvedl.

Příznivý průzkum jednotlivých útočných cílů značně závisí na morálním stavu obránce. Je-li klidný a rozhodný, je průzkum velmi snadný. Poměrně lehký je u obránce nervosního a zahajujícího palbu při sebe menším šelestu.

První podmínkou úspěchu nočního útoku je tedy umění vypožorovati a najíti průchody — pěšinky — v palebné přehradě obránce a včas je ukázat vlastním jednotkám.

Průzkum provádí co možná největší počet důstojníků a poddůstojníků, kteří budou prováděti noční útok.

Polní řád v citovaném již čl. 481 zdůrazňuje předběžný průzkum terénu a také Cvičební řád v čl. 778 říká: „... třeba tu studovati terén ve dne, zjistiti význačné objekty v terénu...“

A německý předpis „F. u. G. der v. W.“ je podrobnější v tomto smyslu, neboť říká: „... podrobný průzkum za dne i v noci, předchozí přivyknutí vojsk terénu je však většinou nezbytné“.

Průzkum překážek a opevnění provádějí důstojníci ženijních vojsk; ti připraví vše, aby byly co nejrychleji odstraněny a zničeny. Je výhodné, označí-li se útočné směry v terénu jasnými značkami a oznámí-li se vojskům včas, na jaké překážky mohou narazit, aby se předešla překvapení a zmatky.

Všechny jmenované průzkumy je nejlépe prováděti z lesních okrajů, věží, vysokých budov a z jiných přirozených aneb umělých pozorovaten. Shluku vojínů se při tom musíme vystříhati.

Před pozemním průzkumem předchází důkladné studium mapy. Je nutno studovati zvláště: stav cest, vesnice, lesy, vodní toky, hřebeny,

údolí atd., na které se při pohybu narazí. Každý důstojník a poddůstojník provádějící noční útok má mít mapu nebo náčrtek s nejvýznamnějšími body nebo předměty v terénu.

Sem patří svou povahou také plynový průzkum. Ten musí býti prováděn zvláště intenzivně před vlastním provedením útoku, aby útočníci byli včas upozorněni na prostory zaplynované.

Provádí-li se noční útok ve vlastní zemi, může býti značnou měrou ulehčen místní znalostí a podporou obyvatelů.

„Revue d'Infanterie“ podává pěkný příklad, v jaké nebezpečí se vydává jednotka, útočí-li v noci bez důkladné přípravy, zvláště bez nutného předběžného průzkumu:

12. ledna 1915 pochodoval 1. prapor „N“ pěšího pluku z Villeblain do Maaste-et-Vivlaine, kamž po čtyřhodinovém pochodu dorazil v 10.45 hodin. Právě, když se jednotky rozcházely, aby vešly do ubikací, přinesl motocyklista veliteli rozkaz, aby ihned pochodoval do Courmelles k dispozici „N“ skupiny divisní zálohy. Prapor se dal ihned na pochod a ve 20 hodin dorazil do Courmelles, po pochodu mnohakilometrovém.

Zde se velitel praporu dověděl, že se ještě s jinými jednotkami zúčastní útoku dnešní noci, aby bylo znovu dobyto koty 132 severně od Soissonu. Ve 20.30 hod. opustil prapor Courmelles, odložil torby v sklárně Vauxrot a při průchodu Soissonem se dověděl od sběračů raněných a raněných vojáků, že zbývající dva prapory pluku byly právě zasazeny severně od Soissonu a zničeny.

Ať již tyto zprávy byly pravdivé nebo ne, je jisto, že nepůsobily nejpříznivěji na morálku znavených vojáků.

Velitel praporu shromáždil důstojníky a několika slovy jim udal situaci praporu. Nikdo neměl mapu, nikdo neznal terén a nebylo nijakých dat o nepřátelské obraně a jejím umístění. Bude se útočiti bez dělostřelecké podpory a ihned. To byl formální rozkaz. Vědělo se jen, že nepřítel je na kotě 132.

V zástupu se dal prapor cestou vedoucí od sklárny na kotu 132.

Nepřátelské dělostřelectvo nebylo příliš aktivní, padlo jen několik osamělých ran 150 mm. Zato střely z pušek svištěly čím dále, tím více. Vůdce zavedl čelo praporu napravo od cesty do příkopu, kde bylo bláta až po kolena. Procházelo se lesem, noc byla velmi tmavá.

Převrácené stromy zapaly příkop, takže vojáci postupovali namáhavě a zcela pomalu. Proud byl přerušován, roty v nepořádku, takže bylo potřeba dosti času k uspořádání čet na okraji lesa. Zde byla přední francouzská linie.

Namáhavě zaujaly roty útočnou sestavu. Byly 3.30 hod. a prapor vyšel z Courmelles ve 20.30 hod. Pochodoval skoro bez zastávky. V prvním sledu měl 2. rotu vpravo, 4. vlevo, v druhém sledu měl 1. rotu za 2. rotou, jednu čet 3. roty za 4. rotou.

V záloze: jednu čet 3. roty s četou těžkých kulometů, s velitelem praporu nablízku.

Roty měly býti podle úmyslu velitele praporu s četami vedle sebe rozvinutými na úrovni. Ve skutečnosti měli velitelé u sebe jen družstva nebo skupinky vojáků. Poddůstojníci velmi hlasitě svolávali své vojáky. Aby mohlo býti použito busoly, několik neopatrných zapálilo sirky. Za těchto podmínek se stalo překvapení nemožným. Ostatně takto zalarmování Němci osvětlovali bojiště četnými osvětlovacími raketami.

Ve 4 hodiny útok vyrazil váhavě, špatně orientován, rozháraně, aniž kdo věděl, až kam má proniknouti. 2. rota se zmylila ve směru a narážela na čtvrtou. Palba přicházela se všech stran. Útok stěží dosáhl okrajů granátových jam, které měli Němci obsazeny. Vlevo 4. rota postupovala podél řady stromů, vzala německý zákop, ale nemohla jej překročiti.

Německé kulomety byly plně v činnosti a dělostřelectvo postřelovalo celý prostor útoku. Jednotky bez vzájemného spojení se smíchaly a zastavily, aniž věděly, kde jsou. Očekávalo se rozednění a tu se zjistilo, že terénní zisk je velmi nepatrný. Bylo zajato 78 nepřátel, ale ztráty byly nesmírné, jak na mužstvu, tak na důstojnících, nehledě k úplné desorganisační jednotek.

Je zřejmo, že prapor byl zasazen do boje za velmi nesnadných podmínek, takže boj nemohl dopadnouti jinak než neúspěšně, ať již byla hodnota vojsk jakákoliv.

2. Sestavování plánu a rozkazu pro útok.

Při sestavování plánu pro noční útok se řeší všeobecně tytéž otázky jako při sestavování plánu pro útok vůbec, ovšemže se zřetelem na obtíže, které noc způsobuje. Je to tedy:

a) Výběr útočných cílů.

Cílem nočního útoku má být: přesně určený a dříve dobře prozkoumaný objekt, který lze ve tmě lehko najíti. Mají to býti nápadné body nepřátelského postavení, jako vesnice, samoty, lesíky, kopečky atd.

Při tom musíme počítati, že zmocníme-li se předního okraje pásma hlavního odporu obráncova, narazíme uvnitř postavení na jeho druhou obrannou linii a na protiútoky, které budou míti výhodu v znalosti poměrů a lepšího spojení. Musíme si uvědomiti, že i slabé jednotky protivníkovy mohou při tom míti převahu. To má vliv na stanovení hloubky cílů, která proto nemůže býti veliká. Normálně nebude přesahovati 2 km.

b) Počet útočných proudů.

Menší jednotky útočí většinou v jednom proudu. U větších jednotek se tvoří zvláštní útočné proudy se samostatnou úlohou, z nichž se každý zmocní nápadného a dobře znatelného cíle a jedná samostatně bez ohledu na sousedy.

Počet útočných proudů závisí na počtu zvolených útočných cílů a na velikosti jednotky útok provádějící. P-I-1 v čl. 777 říká: „... Má-li býti operace provedena na pásmu o něco větším, je prospěšné organisovati útoky několikeré, z nichž každý má určitý cíl“. G-V v čl. 483 dodává: „... a poměrnou nezávislost...“

c) Síla útočných jednotek

závisí na významu útočného cíle.

Všeobecně říkajíc: Co možná nejméně, zato však dobré a čerstvé jednotky. Ruku v ruce s jednoduchostí útočných tvarů jde omezení počtů, pokud to zamýšlený účel dovoluje. Čím méně vojsk, tím lehčí vedení boje. Čím je jich více, tím větší nepořádky a menší úspěch, tím těžší ztráty.

Otázka síly útočných jednotek byla před válkou akutní. Odpůrci velkých nočních útoků a jejich zastánci se nemohli dohodnouti. Proto nám světová válka mohla dáti velmi mnoho příkladů nejen útoků s ma-

lými, ale i s velkými počty, hlavně u Němců. Můžeme říci, že otázku síly jednotek při nočních operacích vyřešila poslední válka definitivně.

Náš Polní řád se vyslovuje v čl. 483 takto: „Je výhodné zasadit do nočních bojů jen tolik vojska, kolik úkol nezbytně vyžaduje. S rostoucím množstvím vojska rostou i nesnáze nočních bojů...“

Tím je jasné řečeno, že na rozsáhlé frontě může se uskutečnit jen řada rozdílných útoků s omezenými počty a s různými cíli útoku, nikoli však jednotný útok na rozsáhlou nepřátelskou frontu při jednotném velení.

Závěr může být tento:

Fronta, na které chceme vésti úsilí, je dána:

1. nejdříve tím, čeho chceme dosáhnouti, a potom
2. možností dáti jasné cíle několika současným útokům, abychom se vyhnuli vzájemnému postřelování.

d) Sestava útočných jednotek: P-I-1, čl. 778.

Zásadně co nejjednodušší.

Skoro všechny válečné příklady ukazují, že útočné jednotky zpravidla obsahovaly jen pěchotu.

Předvídá-li se, že bude nutno překonati během útoku nějaké překážky, můžeme dáti do útočné sestavy i část ženijních jednotek — zákopníků. Ty pak tvoří pracovní oddělení k odstraňování překážek.

Noční útok provádí nejlépe pěchota sama. Jen tak může být dosaženo jednoduchosti ve vedení útoku.

Pěchota je nejschopnější zbraň, která může projíti v noci neznámým terénem tak rychle, jak toho překvapující útok vyžaduje.

Přidělení koní a povozů jí překáží tím více, čím je nepříznivější terén a počasí.

Sestava pěchoty pro noční útok se řídí v zásadě týmiž pravidly jako pro denní útok, jenže k snadnějšímu velení a udržování směru musí být útočná sestava co možná semknutá. Zásadně tak, aby spojení s četami mohlo být udržováno zrakem.

První úder musí být co možná nejsilnější (P-I-1, čl. 777), neboť on de facto způsobuje překvapení. Proto musí být sled co nejhustší a v takové sestavě, která by umožňovala jak pohyb, tak úder bodákem a ručním granátem. To mohou být podle okolností husté rojnice nebo proudy s malou hloubkou.

Hustých rojnic může být použito v otevřeném, snadno průchodném terénu, když útok je zahájen na blízkou vzdálenost od obráncova postavení. Proudů s malou hloubkou a šířkou pak v terénu pokrytém, přerývaném a začne-li útok z větší vzdálenosti. P-I-1 v čl. 778 předepisuje malé boční tvary na úrovni.

Čety je nejlépe vésti v proudu až do východiska k nočnímu útoku a rozvinouti je do rojnice až před samou ztečí. Na konci proudu může jít poddůstojník se 2—3 spolehlivými vojiny, kdyby se snad vojíní vpředu při srážce s nepřítelem zakolísali.

Učlenění jednotek do hloubky, odpovídající myšlence manévru, není v noci možné, protože nemůžeme palebný sled živiti, ani jej prodloužiti.

G-V, čl. 483 rozeznává dva případy: útok v prvních nočních hodinách a útok v posledních nočních hodinách.

V prvním případě doporučuje jen palebný sled a slabé posily za ním, v druhém pak dává za útočnými sledy zálohy, které mají za účel doplniti úspěch nočního útoku a využití ho.

Učlenění k nočnímu útoku všeobecně by tedy bylo: útočná sestava jednotky o dvou (anebo více) sledech se zálohami, umístěnými dosti daleko vzadu nebo mimo osu útoku, aby nebyly strženy do noční paniky při nezdaru.

V těžkém terénu předcházejí proudy patrači na vzdálenost odpovídající stupni temnoty, aby mohli včas upozorniti na umělé nebo přirozené překážky. Vzdálenost patračů od vlastních jednotek nesmí býti však tak veliká, aby snad nepřítel jimi upozorněný měl dosti času k odvrácení útoku.

Rozstup a vzdálenost jednotlivých jednotek prvního sledu mají býti tak veliké, aby se mohlo spojení udržovati spolehlivě zrakem, jak jsem již dříve řekl. Podle hustoty tmy a velikosti jednotek pohybuje se rozstup od 10 do 100 m. Je-li vzdálenost větší a tma hustší, udržují spojení spojky — styčné oddíly.

Spojení mezi proudy musíme mimo to udržovati přesným určením směru při vyrazení a hodiny vyrazení útoku.

e) Manévr.

Obchvaty se mohou v noci prováděti jen za okolností zvlášť příznivých, protože jen těžko lze udržovati spojení a řídit na nepřátelský bok jednotky obchvat provádějící. Mimo to vzniká nebezpečí, že vlastní jednotky budou pokládány za nepřátelské. Přímý pohyb k určenému cíli je při nočním útoku pravidlem. Šikmým a bočním pohybům se musíme vyhýbat, neboť nejenže je lze těžko provést, ale jako všechny umělé, nepřirozené a složité pohyby mají v sobě vždy zárodek neúspěchu.

Z toho vyplývá nemožnost řídit v noci a v neznámém terénu větší jednotky k jednomu cíli se dvou stran.

Cvičební řád v čl. 777 říká o manévru v noci: „Naproti tomu je těžko udržovati směr a manévrovati...“ jediný způsob nočního boje je přímý náraz před sebe.

Francouzská „Revue d'Infanterie“ z července r. 1929 uvádí zajímavý příklad, že v noci manévr není možný, a to:

V noci dne 2. září roku 1914 přišel jeden prapor „N“ pěšího pluku k Vert de Gravelle. Když vstoupil do vesnice, dostal rozkaz: „Zmocněte se německé baterie ráže 77, hlášené v křoví 1550 m východně od vesnice. Tato baterie je pravděpodobně předsunuta a táboří, jak se zdá, bez ochrany pěchoty“.

Dvě rotý, jimž byla akce uložena, zaujaly útočnou sestavu a postupovaly k cíli, který byl ostatně i ve tmě velmi nápadný. Německá baterie byla skutečně strážena jen několika strážnými, kteří po výstřelu ihned uprchli. Dělostřelci spící pod kárami nebo okolo nich byli buď pobiti nebo zajati. Vojíní, předtím nepřiliš smělí, divili se snadnosti úkolu, jehož provedení vyžadovalo jen několik minut a žádných ztrát.

Pojednou však začala zuřivá palba s opačné strany, než rotý přišly. ze vzdálenosti 20—30 m. Naši vojíní odpovídali střelbou do noci. Asi dvacet jich padlo, bylo raněno nebo zabito. Roty v nepořádku ustoupily. Německá baterie tak lehko dobytá byla opuštěna a zajatci rovněž.

Po dvou hodinách byly rotý zase shromážděny ve východisku při vchodu do vesnice Vert de Gravelle.

Tam se dověděly, že palbu proti nim zahájila rota sousedního pluku, která také dostala rozkaz zmocniti se německé baterie. Oba francouzští protivníci ustoupili po vzájemné palbě zpět.

Toto krátké líčení jedné epizody nočního boje plně dokazuje, jak je neopatrné dáti provésti dvěma různým jednotkám sbíhavý noční útok na týž cíl, zvláště bez jednotného velení.

Podobný případ, ovšem ve větším měřítku, nám podává noční útok ruské brigády gen. Putilova v bojích na řece Ša-ho.

f) Sestava, síla a místo záloh.

Záloha malých jednotek prvního sledu nemá býti veliká, aby zůstalo dosti vojsk pro první úder. Bývá to $\frac{1}{4}$ až $\frac{1}{6}$ početního stavu a postupuje na malou vzdálenost hned za 1. sledem přímo vpřed.

U velkých jednotek je tomu poněkud jinak. Zálohy tu tvoří zbytek pěchoty, které nebylo použito pro 1. sled, a té nesmí býti použito k vlastnímu útoku. Náš G-V o tom nemluví.

Zato L'instruction provisoire sur l'emploi tactique des grandes unités“ v čl. 225 praví: „Zálohy držené dosti daleko, aby byly vyloučeny z dojmů boje, mají býti tak rozčleněny, aby mohly zmírniti eventuální nehodu; obsadí obyčejně ústupovou linii a umístí se podle možnosti mimo osu útoku“.

Rozeznává tedy dva případy záloh:

1. Zálohy jednotek v útočném sledu; ty nemají býti veliké, neboť manévr jimi není možný. Ony zvyšují účinek překvapení svým přímým postupováním vpřed a jsou vlastně jen posilami prvního sledu.

Může jich býti použito také k odražení bezprostředního nebezpečí vlastní jednotky. Lépe říkajíc, je to druhá vlna prvního sledu.

2. Zálohy — jednotky, mimo útočný sled (vlastní zálohy), mohou míti tento dvojí úkol:

a) zachytiti útočící jednotky při neúspěchu,

b) býti připraveny k využití úspěchu útočného sledu.

Jsou tak velké, jak toho úkol vyžaduje.

g) Použití dělostřelectva, minometů a podpora palbou z těžkých kulometů.

Dělostřelectvo a minomety mohou také připravit noční útok pěchoty. To ovšem nebude nijaká dlouhá palba, obyčejně stačí krátký, překvapující přepad, za nímž ihned následuje zteč pěchoty. Často však bude musit pěchota útočiti bez dělostřelecké přípravy. Tak tomu bude hlavně při nočním útoku na slabě opevněné postavení, kdy se snažíme především působiti překvapením. Dlouhá dělová palba by jen zalarmovala obránce a slabě opevněné objekty jí zpravidla nevyžadují. Dělostřelectvo si připravuje jen prvky, aby mohlo zahájit palbu na nepřátelské baterie a zálohy, až začnou prováděti protiútoky, a podchytiti vlastní jednotky při neúspěchu nebo při rozednění.

O dělostřeleckou podporu ve vlastním smyslu slova jde při útoku na silně opevněnou posici.

Ve světové válce byl běžný způsob dělostřelecké podpory útočící pěchoty v noci zarámovati. Není-li cíl příliš daleko v nepřátelském postavení, skýtá to mnoho výhod. Že zarámování vyžaduje mnoho dělo-

střelectva a střeliva, je na bílé dni. (Tím je konečně také dána hloubka útočných cílů.)

Má-li cíl, jehož se chceme zmocnit, větší hloubku, vytvořený rámeček může pojmuti do sebe značný počet nepřátel, kteří by mohli býti útočníkovi velmi obtížni.

V tom případě provádí dělostřelectvo postupná palebná soustředění na předem určené terénní čáry. Palbu přenáší na žádost pěchoty.

Charakteristikou palby dělostřelectva, těžkých kulometů a minometů v noci je, že je předvídaná. Všechny ostatní (nepředvídané) palby jsou nemožné pro nejistotu situace útočících vojsk. Přerušování, obnovení a překládání palby se provádí v noci předem smluvenými znameními.

Zarámování se osvědčuje zvláště při výpadech do nepřátelského postavení (G-V, čl. 487).

Světová válka dala nám též příklady, kdy bylo dělostřelectvo zařadeno přímo do postupujícího proudu mezi pěchotu. Tak tomu bylo na př. v útoku na Lutych. Z něho vidíme, že se přidělení doprovodného dělostřelectva 14. brigádě osvědčilo. Mohla jím zblízka zničit nepřátelské odpory a rychleji a důrazněji postupovati než sousední proudy. Rovněž Srbové na Ceru v noci s 18. na 19. srpen tlačí dělo v útočném proudu do samé blízkosti nepřítele. Jeho přidělení se i zde osvědčilo. Z toho bychom mohli vyvoditi závěr, že můžeme útočícímu proudu přidělit doprovodné dělostřelectvo, předvídáme-li noční boj v osadách (Lutych), anebo na velmi úzkém horském hřebetu (Cera). Musíme však učiniti předběžná opatření, aby děla mohla býti tažena mužstvem, a použití k tomu jen lehkých děl. Dobré silnice ve směru útoku, nejsou-li přímo podmínkou, jsou velmi výhodné. Počet takto přiděleného dělostřelectva je ovšem jen velmi skrovný. Omezuje se na jedno, nejvýše dvě děla.

Dělová střelba podle smluvených znamení není prostředek úplně spolehlivý. Jaké obtíže může působiti, vlastně, do jaké míry vyžaduje dobrých pozorovatelů, dokazuje tento noční útok německé armádní skupiny Fabeck:*)

Jmenovaná armádní skupina byla po mnoho dní v tvrdém boji s Angličany o vyvýšenou rovinu Guclnvelt - Hollebecke - Wyschaete - Messienes. Angličané ji tvrdošíjně hájili a stahovali k ní stále nové posíly, takže situace byla taková, že nepodaří-li se brzy ji ovládnouti, stane se úloha armádní skupiny Fabeck nesplnitelnou.

31. října dostala armádní skupina k dispozici 6. bavorskou divisi, která ještě téže noci měla útočiti na Wyschaete a stůj co stůj zmocniti se ovládajících výšin.

Na rozkaz II. bavorského armádního sboru a na výslovné přání císaře vydal velitel divise rozkaz k dobytí Wyschaete a 500 m jižně od položené výšiny L'Enfer. Do 2 hodin v noci postřelovalo těžké dělostřelectvo armády útočné cíle. Mezitím pěchota dospěla do 1 hodiny východiska k útoku, t. j. asi 500 m před okraj vesnice. Pušky neměla nabity, bodáky měla vztyčeny, bílé ramenní pásy nasazeny a polní láhve zabaleny v mošnách. 17. pěší pluk divise vzal do 3.30 hod. překvapujícím útokem vesnici. Protože však ze sousedních úseků byla ještě stále na ni řízena dělová palba, musil se vrátiti zase na okraj vesnice do původního východiska k útoku. Při ústupu byl postřelován vlastními kulomety,

*) Podle Lanze, Nachtgefecht.

protože byl považován za Angličany. Nočním bojem a ztrátami vysílen, byl pluk stažen do zálohy.

Na tomto příkladě vidíme novou potíž nočního boje; těžkou souhru různých zbraní. Dělostřelecká podpora, neposunutá závčas na následující cíl, zavinuje opětovnou ztrátu cíle již dosaženého. Zde šlo o palbu dělostřelectva ze sousedního úseku, které nemohlo býti včas zpraveno o situaci.

Víme i z mírové zkušenosti, jak dlouho to trvá ve dne, než se dělostřelectvo sousedovo může upozorniti na změnu situace. Není divu, že v noci vyžaduje oznámení situace ještě delší doby, vlastně se provede až za rozednění.

Tento útok dokazuje, že v tom případě, když se nemůžeme na újmu překvapení vyhnouti dělostřelecké podpoře útoku, musí býti útočný sleš s dělostřelectvem v přímém spojení po celou dobu útoku nebo musí býti určena doba trvání dělové palby na jednotlivé cíle.

Nejlépe je však vyhnouti se všem druhům paleb, které noční útok jen komplikují.

Těžké kulomety se většinou zanechávají ve východisku k útoku, kde musí býti připraveny k odražení ofensivní akce nepřítele, k podchycení útočných jednotek při neúspěchu a k postupu na obsazené postavení při úspěchu. Zvláště vážná úloha jim nastává po skončení útoku; nově obsazené postavení udržeti do svítání proti nepřátelským protiútokům. Proto se těžké kulomety v tomto případě přemísťují co nejrychleji a střílejí před frontu a boky přehradné palby.

Kdyby měly těžké kulomety jíti současně s pěchotou do útoku, vyžadovalo by to i za příznivých okolností velké námahy od obsluhy, která by nijak neodpovídala praktickému užitku plynoucímu z toho, že jsou po ruce.

Chce-li se jich však přece nějak použítí, je to jen v bocích útočné sestavy. Pro ten účel musí býti ovšem již za dne zastříleny. Zpravidla se od toho upouští, protože se útočící jednotky v noci mohou rozvinouti dříve, než bylo zamýšleno, a mohou přijíti právě do pásma činnosti těžkých kulometů. Proto je lépe nepřidělovati je po dobu útoku prvním sledům a užití jich v době zastavení útoku. Rovněž lehkých kulometů nebude v prvním období útoku používáno z týchž důvodů, nýbrž zásadně až po dobytí cíle, k jeho zajištění.

Zásadně se musíme vystříhati všeho, co by mohlo útočící jednotce způsobiti neklid — nejistotu. G-V, čl. 484 mluví sice o palbě v noci, ale jen o dělové a minometné, předem připravené, jiných paleb neuvádí.

Minometů lze těžko použítí, protože nejistota o umístění vlastních vojsk snižá značně jejich uplatnění.

Je zajímavé, že střelba napadeného bývá obvyčejně nepřesná, střely létají vysoko. Tím se stává, že přední části útočnickovy dospívají zcela blízko nepříteli s nepatrnými ztrátami, kdežto zadní část trpí jeho palbou.

Tanků se při zahájení nočního útoku nepoužívá, protože jejich motory příliš hučí a prozrazují předčasně nastávající útok. Může jich býti použito až po jeho zahájení.

Bombardovacích letounů možno s úspěchem použítí k současnému náletu do blízkého týlu nepřítelova: na štáby, baterie, trény, rušení směru, spojení a pohybů záloh na ohrožená místa.

h) Hodina zahájení útoku (G-V, čl. 482 a 483).

Další vážnou podmínkou úspěchu je vhodné stanovení hodiny útoku. Někdy bude výhodné útočiti všemi jednotkami současně, jindy naopak bude výhodnějším útočiti malými jednotkami v různých časových intervalech.

Stanovení hodiny vyrazení útoku je zpravidla dáno tím, čeho jím chceme dosáhnouti:

1. chceme-li v útoku za dne pokračovati nebo využítí jeho úspěchu, či
2. chceme-li se zmocniti jen určitého místa v nepřátelské sestavě.

První případ nastane při nočním útoku na slabě opevněné postavení. Tu je potřebí jednak využítí tmy k způsobení překvapení, jednak využítí úspěchu k okamžitému přechodu k pronásledování, dokud je nepřítel opevněn slabě a bez velké hloubky, neboť dobytím opěrných bodů, tvořících jeho obrannou linii, padá celá linie. Je zřejmé, že obě podmínky: útok za noci s překvapením a rychlý přechod k pronásledování nejlépe splníme, určíme-li hodinu vyrazení útoku před samým svítáním.

Při nočním útoku proti silně opevněnému nepříteli je nutno využítí tmy, abychom bez větších ztrát přešli palebnou překradu a s překvapením vpadli do první nepřátelské linie, abychom během dne pokračovali ve vnikání do vnitřku postavení, protože v noci je boj uvnitř silně opevněného postavení nesnadný, ne-li nemožný. Obě podmínky: nenadálý vpád do postavení a další vnikání do jeho vnitřku za dne lze opět nejlépe splnit, určíme-li hodinu vyrazení útoku zase před samým svítáním.

Někdy může býti výhodné provést útok za prvního soumraku. To bude zvláště po denním bombardování — přípravě, dokud se protivník ještě nezařídil na noc a neuvědomil si své ztráty.

V druhém případě budou to jen útoky menších rozměrů a přepady, mající jen místní význam a za cíl zmocniti se nějakého místa, ať již v slabě nebo silně opevněném postavení nepřátelském, které mohou začínati v kteroukoli dobu noční ihned po setmění, v první polovině noci, o půlnoci, po půlnoci nebo až před svítáním, protože nechceme ani využítí úspěchu, ani pronásledovati.

Vše to závisí na situaci a na účelu podniku. Nejvýhodnější v tomto případě je však dáti zahájení útoku do první poloviny noci, abychom se mohli do rána dostatečně opevnit. Jinak potom soustředěnou dělovou palbou můžeme mnoho trpěti.

Z toho plyne tento závěr: Máme-li v úmyslu využítí úspěchu, musíme noční útoky zásadně začínati před svítáním, abychom protivníkovi překazili možnost paralysovati náš počáteční úspěch. Chceme-li jen připravit hlavní útok menšími útoky za tím účelem, abychom se zmocnili vhodného východiska k útoku hlavnímu, můžeme začínati útok kdykoli v noci.

Při nočních útocích větších rozměrů určuje se všem útočným proudům přesně stejná hodina vyrazení útoku, aby se zachoval moment překvapení.

Začátek útoku se určuje podle hodin a ne světelnými signály, protože by světelný signál upozornil obránce. Při tom musíme míti na zřeteli, že v noci každý pohyb vyžaduje mnoho času. Proto musíme s časem široce kalkulovati.

Kdyby snad přecházely útočící jednotky k útoku z pochodu, je nutno pohyb uspořádati tím, že se určí čas přechodu určitého postupného cíle — významného objektu v terénu.

Při útoku z místa udává se obvykle hodina vyrazení z vlastních zákopů, čímž se také pohyb útočících reguluje.

ch) Opatření k udržování směru.

To je nejchoulostivější otázka. Na jeho správném provedení nejvíce závisí úspěch nočního útoku.

Velmi často se stává, že jednotky špatně obeznámené se směry pohybu sejdou s udaného směru a smísí se se sousedními jednotkami. Tomu musíme přípravou útoku zabrániti a učiniti tato opatření:

1. Jako útočné cíle vybrati markantní body, které lze ve dne i v noci snadno najíti.

2. Východisko útoku položiti co nejvíce kupředu.

3. Vybrati co nejkratší a přímé útočné směry a vyhýbati se šikmým pohybům a směrům vedoucím lesnatým anebo silně přerývaným terénem.

4. Provésti označení útočných směrů co nejpřesněji a nejúplněji. Větším jednotkám určiti jako směrové objekty cesty, železniční trati, kanály, vesnice atd., malým jednotkám se může udati směr třeba podle busoly. Zakázati jednotkám odchýliti se od udaného směru.

Postupné cíle uvést tak, aby byly kolmé k směrům postupu.

5. Umožniti co možná největšímu počtu důstojníků a poddůstojníků, podle okolností i některým vojínům seznámení se směrem útoku za dne, aby se v noci mohli lépe orientovati.

6. Zásobiti důstojníky a poddůstojníky lampičkami a svítilkami busolami.

7. Zásobiti důstojníky a poddůstojníky mapami a skizzami se zakreslenými markantními objekty.

8. Pochodová cesta může býti předem vytyčena také tak jako při pochodech, buď obilním význačných předmětů, odloupenutím kusu kůry se stromů nebo bílými plátny.

i) Opatření k udržování spojení.

Udržovat spojení je tak nesnadné jako udržovat směr postupu. Vlastně závisí udržování spojení na udržování směru postupu, neboť bez dobrého udržování směru je těžko za tmy udržeti spojení.

Doporučují se tato opatření:

1. Jak jsem v odstavci ch) uvedl, zajistiti přesné udržování směrů postupu jednotlivých proudů anebo jednotek.

2. Zmenšiti vzdálenost a rozstupy mezi jednotlivými jednotkami anebo vojiny tím více, čím je noc temnější.

3. Mezi jednotkami jak do šířky, tak do hloubky určiti několik spojek vzdálených od sebe 10—50 m. Tato vzdálenost závisí na stupni temnoty.

O bojové činnosti nejbližších sousedů zjednati si úplné jasno a jistotu. Po té stránce se doporučuje předcházející osobní vzájemné dohodnutí.

4. Postup prováděti ve skocích, od jedné význačné linie k druhé, na př. cesta, železniční trati, hřebeny, potoky atd. Určiti čas, kdy budou jednotlivé proudy určenými průchodisky procházeti. Tím způsobem bude

se moci provést jejich vyřízení. To ovšem platí jen tehdy, je-li vzdálenost útočných cílů velká. Jinak potřeba postupu ve skocích není nutná, protože rychlost postupu jen zdržují.

5. Určiti rozpoznávací znaky: světelné nebo šepem anebo napodobováním zvířecích zvuků. Jako světelných značek možno upotřebit kousků pláten přišitých na zádech vojáků atd., smluvených znaků lampami atd. Šepem jen na krátkou vzdálenost anebo mezi spojkami, raketami mezi pěchotou a dělostřelectvem.

Za útoku je třeba udržovati spojení vzájemným hlídkováním. Dotyk spojkami závisí na stupni tmy a užívá se ho při malých rozstupech dvou jednotek.

j) Opatření zajišťovací.

Jsou podobná jako u denního útoku s tím rozdílem, že v noci je menší nebezpečí nenadálého útoku do boků v době přibližování se útočnému cíli. Větší již je po jeho obsazení, protože obránce může provést protiútoky. Obránce protiútoky do boků jsou velmi nebezpečné, protože je provádějí zálohy ze sousedních úseků a opěrných bodů.

Proto se v poslední válce tak často stalo, že se útočník dostal nočním útokem lehko do pozice nepřitele, ale těžko se tam udržel.

Provádí-li se útok ze vzdálenosti 200—300 m a průzkum byl již dříve proveden, je lépe nedávat dopředu nijakých průzkumných anebo zajišťovacích oddílů, neboť jejich pohyb může protivníka upozornit na chystanou operaci. Za $\frac{1}{2}$ —1 minutu mohou těžké kulomety obránce vypáliti několik set ran, které mohou způsobiti vážné ztráty.

Postačí úplně za soumraku vyslati vpřed jen jednotlivé pozorovatele, kteří ulehnu před samými zákopy protivníka a pozorují ho.

d) Další činnost při úspěchu,

t. j. má-li se přejíti k pronásledování nebo pokračovati v pronikání do vnitra postavení, neb mají-li se začít opevňovat obsazená místa. Při výpadu, má-li býti zajato něco nepřátel, musí se předvídati způsob návratu útočné jednotky: směr ústupu, podpora palbou pěchoty a dělostřelectva. Polní řád v čl. 485 říká: „Chování po útoku musí býti v rozkazech vždy přesně stanoveno“.

Má-li útok za úlohu zmocniti se několika opěrných bodů a provede ji s úspěchem, musí se ihned zavést pořádek v jednotkách, obnoviti spojení se sousedy, rychle provést obsazení dobytých míst a učiniti opatření k odražení protiútoků. Nejdříve se musí vhodně umístiti kulomety lehké i těžké tak, aby tvořily nejhustší palebnou přehradu před frontou a před nekrytými boky obsazených míst, a ihned se starati o navázání spojení s dělostřelectvem.

Po dosažení cíle musí se vždy překontrolovati situace, aby se mohlo úspěchu využiti a postup se mohl zahájit bez velkého rizika.

l) Místo shromáždění pro případ neúspěchu.

K tomuto účelu mají se především vybírat místa, která je možno ve tmě snadno nalézt a která jsou chráněna před palbou nepřátelských těžkých kulometů. Hlavně údolí rovnoběžná s nepřátelskou frontou.

m) Odstraňování překážek.

Při provádění útoku mohou způsobiti překážky značné obtíže. Proto se má již předem nacvičiti rychlé a tiché odstraňování překážek. Jde tu hlavně o drátěné překážky. Tu jsou nejvýhodnějším prostředkem nůžky, neboť pro překvapení nebudeme je moci ničit dělovou a podobnou palbou.

V deštivých nocích můžeme počítati, že snadno drátěné překážky přestříháme, přikryjeme žebříky nebo prkny. To však útok zdrží.

Proto je dobré předem zjistiti druh překážek. (Viz průzkum.)

Uvedené věci jsou asi obsahem plánu nočního útoku. Ukazují jen směry, jimiž se obírá velitel v myšlenkách a jejichž definitivní úprava je vyjádřena rozkazem buď písemným nebo ústním podle velikosti jednotky.

3. Postavení jednotek před útočné cíle, volba východiska k útoku.

Dalším problémem je přivádění jednotek před útočné cíle. To je velmi vážná otázka, neboť na ní záleží v mnohém udržování směru pohybu. Stačí, aby se fronta jen málo zakřivila v poměru k frontě útočných cílů a již nastane křížení proudů.

Jednotky musí býti postaveny přesně před své cíle, to jest jejich fronta má býti rovnoběžná s frontou útočných cílů. Východisko k útoku musí býti voleno co nejblíže, nejlépe na ztečnou vzdálenost.

Je-li východisko útoku blízko cílů, snaží se každá jednotka co nejtišeji se přiblížiti a pak ručním granátem a bodákem vraziti do nepřátelského postavení. Velitel útočného proudu je v čele s oddíly pro odstraňování překážek. „Hurá“ není třeba křičeti, protože se může státi, že nějaká jednotka dříve provede zteč a výkřikem „hurá“ jen upozorní nepřítel a zmenší působivost překvapení.

„Revue d'Infanterie“ v červencovém čísle z roku 1929 uvádí dobrý příklad nepodařeného nočního útoku ze světové války, za to však velmi zajímavý. Velitel čtyř vypráví:

„14. října 1914 „N“ pluk přišel před Vermolles, který byl obsazen Němci včera nebo předevčírem. Na večer téhož dne (14.) byl nařízen noční útok. V naší rotě byl oznámen velitelům čet během odpoledne touto formou: „Dnes večer v 21 hodin podnikne rota útok na Vermolles. Rota se rozvine v rojnici a celá najednou přejde k útoku na povel „kupředu“, daný velitelem roty. Tento povel bude opakován šeptem po celé linii“.

Vzdálenost k nepřátelské posici byla asi 800 m.

V 21 hodin byl zahájen útok podle rozkazu.

Když jsme ušli asi 200—300 m, zpozoroval nepřítel náš pohyb a zahájil velmi živou, vražednou palbu. Pro terénní obtíže, ztráty a pravděpodobně také zakolísáním vzniklým temnotou a velmi četnými hvízdajícími střelami veliké množství vojáků se zastavilo. Tím způsobili velké mezery v útočném sledu, zatím co části energičtější postupovaly dále. Stalo se, že několik skupin vojáků, kteří zůstali vzadu, zahájilo palbu do zad skupin vpředu. Palba zuřila zpředu i zezadu a dva muži padli, střeleni do zad. Měl jsem velkou práci, abych zabránil panice“.

Útok se ztroskotál. Vyrázil z přílišné dálky (800 m) a neměl před sebou ani hlídku, která by pozorovala, kde nepřítel je a jak se chová.

Bylo by zajisté velmi výhodné, kdyby se mohl noční útok vésti do boku a týlu nepřítele. Tento pohyb musí však být také přímočarý.

I v tomto případě musí se útočící jednotky dříve přivést do odpovídajícího postavení, aby v dalším pohybu mohly jít jen kupředu.

C. Provedení útoku.

Závisí nejen na stupni přípravy útoku, ale také na iniciativě, energii velitelů provádějících útok a na morálce vojska ve velké míře. Je to tedy věc velmi delikátní.

Jednotky seřazené ve východisku čelem k svým útočným cílům vyrazí přesně v naznačenou minutu současně, za největšího ticha a jdou rychlým krokem přímo k svým cílům a nereagují na eventuální palbu nepřítele. Povel k vyrazení se dává tiše, aby je nepřítel nemohl slyšet. Každý velitel se stará, aby udržel nejprísrnější pořádek a ticho a aby nikdo neopustil své místo. P-I-1, čl. 778.

Pohyb jednou započatý musí být rychlý a trvalý, aby se využilo výhod, které poskytuje překvapení. V tom je tajemství úspěchu, neboť noční boj je omezen na velmi málo kombinací.

Kombinace palby je pro útočníka nemožná. Její zahájení se stane jen na zvláštní rozkaz velitele. Nejlépe je však ji vůbec zakázati, neboť nejenže vojín špatně míří, ale prozrazují místo útočících vojsk. Obránce je upozorňován, ztrácí se čas a víc a více se zmenšuje překvapení. Je dobré skrytí náboje před vyrazením k útoku.

Ani jedna rána nesmí být útočníkem vypálena, jinak je překvapení pochybné. Vznikne tak nepořádek ve vlastních jednotkách a tím i zastavení útoku.

Při útoku na Lutych vrchní velení moské armády zdůraznilo o palbě během útoku: „Během noci nesmějí být pušky nabity a střílet se smí jen na rozkaz důstojníků. Úzkostlivá střelba na vlastní vojska je zločin. Zdar závisí jen na utajeném proniknutí všech proudů.“

Útočník se snaží vniknouti do nepřátelských postavení současně s ústupem obráncových zajišťovacích jednotek.

K projití 200—300 m je potřebí 2—3 minut, takže při nedostatku drátěných překážek a eventuálním povrchním zajištěním obráncově můžeme počítati, že útočník vnikne na mnohých místech do obranného pásma před zahájením palby nepřátelských těžkých kulometů.

Jakmile útočník vnikne do zákopů obránce, mají čtyři a roty prvního sledu vyslati neprodleně vpřed a do stran průzkumné hlídky, za nimiž postupují čtyři a roty prvního sledu do určených cílů v směrech dříve pevně stanovených a útočí na zákopy, které se cestou vyskytnou.

Každý velitel roty a praporu musí se snažiti, aby druhý sled nesplynul s prvním a udržel si jej v rukou, kdyby nepřítel podnikl protiútok.

Nepřátelské hlídky musí se umlčeti jen nožem.

Začne-li nepřítel osvětlovati reflektory, je nutno ihned lehnouti na zem, dokud nenastane zase tma.

Tím by bylo zhruba vyčerpáno všechno, nač musí pamatovati jak ti, kdož nařizují noční útok, tak ti, kteří jej provádějí.

Z poslední války máme velmi mnoho dokladů o nepodařených nočních útocích. Proč? Protože nebylo dbáno zásad vedení nočních útoků; bylyť nařizovány většinou lehkomyšlně a vedeny proti znění tehdejších předpisů.

Opomíjení zásad se mstilo a draze vykoupenými zkušenostmi se přišlo v celku zase k předválečným zásadám nočních operací.

Když naše předpisy noční útoky připouštějí, musíme se na ně připravit a vojska v nich vycvičiti. S vojsky nedostatečně vycvičenými nelze prováděti noční útoky s nadějí na úspěch.

Jak nemá býti noční útok podnikán, poskytuje nám dobrý příklad boj u Cesse v noci se 27. na 28. srpen 1914 na francouzském bojišti, uveřejněný ve 4. sešitě „Pěchota v historických příkladech“, str. 161—165. vydaném Vědeckým ústavem vojenským v roce 1931.

Major Drahomír D o r s c h n e r:

Udávání cílů pro těžké kulometry pomocí svítícího střeliva.

Byl jsem kdysi přítomen při zkouškách jednoho velkorážního (2 cm) kulometu. Tato zbraň, jež měla býti zároveň pěchotním dělem, velkorážním kulometem i kulometem proti letadlům, měla několik druhů nábojů.

Mimo náboje se střelou průbojnou, výbušnou, trhací a zápalnou, měla i náboj se střelou zastřelovací, která po dopadu vyvinula mohutný, ostře žlutý, daleko viditelný dým. Tento náboj upoutal na dlouho mou pozornost hlavně pro svůj účel, jemuž měl sloužiti, t. j. určovat dělostřelectvu odpory, brzdící útok pěchoty a tak do určité míry doplniti spojení mezi útočící jednotkou a dělostřelectvem.

Víme, jak těžce se buduje v útoku spojení palebných sledů s dělostřelectvem. Jak dlouho trvá vyžádání dělostřelecké podpory, kterou zpravidla potřebujeme ihned. A jak často se podpory, která by mohla býti snadno provedena, vůbec nedočkáme, protože spojení je přerušeno.

Jak nám může výše uvedený náboj s dýmovou střelou pomoci?

Velitel praporu, jenž má asi 2 takové kulometry, drží je v boji co možná nejbližší svého SV., aby na ně měl největší vliv. U něho se shromažďují hlášení velitelů rot a žádosti o dělostřeleckou podporu. Kromě toho ze své pozorovatelný, nebo SV. obyčejně také vidí, kde útok jeho praporu vázne, kde jsou nepřátelské odpory, jež útok brzdí.

Rozhodne-li se vyžádati na některý odpor dělostřeleckou podporu, nařídí soustředění palby obou svých zbraní na tento odpor za použití oněch zastřelovacích střel.

Jakmile dělostřelečtí pozorovatelé zpozorují v příslušejícím jim úseku v nepřátelských posicích exploze, projevující se charakteristickým žlutým dýmem, je to pro ně znamení, že do tohoto místa (prostoru) je žádána dělová palba.

Při bedlivém pozorování lze takto ve velmi krátké době a přímo v terénu přesně určit místo odporu (prostor), jenž brzdí útok pěchoty, a řídit tam dělovou palbu.

Při tomto způsobu vyžadování dělostřelecké podpory není třeba stanoviti místo odporu na mapě, jeho označení nebo šifrování a na druhě